

Maavara kaevandamisloa andmine Püssapalu kruusamaardla Nogopalu V kruusakarjääri mäeeraldisel

I ÕIGUSLIK ALUS

PM KAUBANDUSGRUPP osühing (rg-kood 10210359, aadress Männi 10, 68208 Valga) esitas Keskkonnaametile 23.09.2010. a taotluse (kirja nr PVV 10-5/10/36338-1) maavara kaevandamise loa saamiseks Võrumaal Rõuge vallas paiknevale kohaliku tähtsusega Püssapalu kruusamaardla (registrikaardi nr 0661) Nogopalu V kruusakarjäärile.

Taotletav mäeeraldis jääb katastriüksusele Kruusa (katastriüksuse tunnus 69701:005:1646, maa sihtotstarve maatulundusmaa 100%). Maa kuulub PM KAUBANDUSGRUPP osühingule. Tegemist on uue mäeeraldisega. Kaevandamisloa taotluse on koostanud Osühing Eesti Geoloogiakeskus. Kaevandajaks on PM KAUBANDUSGRUPP osühing (majandustegevuse registri nr KKA000102, registrisse kandmise kuupäev 23.08.2005. a). Loa andja kontrollis taotlusmaterjale ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 3500 krooni (223,69 eurot) on tasutud 22.09.2010. a riigilõivuseaduse § 91 lg 1 kohaselt.

Taotlus avalikustati ametlikus väljaandes Ametlikud Teadanded 27.09.2010. Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Kavandatav karjäär jääb osaliselt Rõuge – Vastseliina kõrvalmaantee nr 25132 teekaitsevööndisse. Kagu Teedevalitsus (alates 01.07.2009 Lõuna Regionaalne Maanteeamet, alates 01.01.2011 Maanteeamet) andis 22.02.2008 a kirjaga nr 6-9/318 nõusoleku loodusvara kaevandamiseks 20 meetri kaugusel tee telgjoonest.

Rõuge Valla.....

Eesti Maavarade Komisjoni...

Maapõueseaduse § 34 lg 1 p 21 sätestab, et kaevandamisloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud karistus kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. PM KAUBANDUSGRUPP osühing ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjätmete käitlemise nõuete eiramise eest (teade 18.04.2012 nr PVV 10-5/12/36338-18).

Haldusmenetluse seaduse § 48 ja § 49 lg 1 kohaselt on korralduse eelnõu pandud avalikule väljapanekule2012 (teade on avaldatud väljaandes Ametlikud Teadaanded) ja § 49 lg 2 kohaselt on määratud ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks kaks nädalat alates teate ilmumisest Ametlikes Teadaannetes ehk2012. Keskkonnaamet saatis2012 kirjaga nr PVV 10-5/12/... arendajale arvamuste ja vastuväidete esitamiseks maavara kaevandamise loa andmise korralduse eelnõu ja maavara kaevandamise loa eelnõu. Kirjalikke arvamusi ja ettepanekuid Keskkonnaametile ...

II KAALUTLUSED LOA ANDMISEL

2.1 Keskkonnamõju hindamine

Nogopalu V kaevandamisloa menetlemise käigus algatati 11.11.2010 kirjaga nr PVV 10-5/10/36338-4 keskkonnamõju hindamine (edaspidi ka *KMH*). Hindamine algatati kaevandamisloa taotlusele vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (*KeHJS*) § 3 punkti 1, § 5 ja § 6 lõike 1 punktide 28 ja 35 ning § 11 lõike 3 alusel ning Keskkonnaameti peadirektori 03.07.2009 käskkirja nr 1-4/148 "Regioonide põhimääruste kinnitamine" lisa 4 "Põlva-Valga-Võru regiooni põhimäärus" punktidega 2.1 ja 3.5.8 kooskõlas.

Keskkonnaamet kiitis 14.12.2011 kirjaga PVV 10-5/11/36338-15 keskkonnamõju hindamise aruande heaks. Kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise tulemusel selgusid järgmised olulisemad aspektid:

1) Nogopalu V kruusakarjääri rajamisega, kruusa kaevandamise, töötlemise ja transpordiga ei kaasne olulisi negatiivseid keskkonnamõjusid ka koos samaaegse kaevandamisega Nogopalu, Nogopalu III ja Nogopalu IV kruusakarjääris. Tehnoloogilise müra ja transpordiga kaasneva müra ning tolmu nõrgalt negatiivsed mõjud inimeste elukeskkonnale on leevendatavad.

Kaevandamisloasse lisatakse täiendavad tingimused tulenevalt *KMH* aruandes toodud leevendavatest meetmetest.

2) Hüdrogeoloogilised tingimused maavara kaevandamiseks on soodsad, kuna ehituskruusa varu asub põhjaveetasemest kõrgemal. Lähtuvalt pinnaveekogude ja kaevude asukohtadest, puudub kaevandamise mõju pinnaveekogudele ja kaevude veetasemele ning vee kvaliteedile.

3) Pärandkultuurile, kaitsealadele ning kaitsealustele liikidele taotletav Nogopalu V kruusakarjäär mõju ei avalda, sest nad asuvad vaadeldavast mõjualast väljas ja neid pole mõjutanud ka olemasolevates karjäärides toimuv tegevus.

4) Nogopalu V kruusakarjääri lisandumisega piirkonna müratase mõnevõrra küll suureneb, kuid jääb lähimate elamute juures endiselt vahemikku 35-45 dB. Seejuures ei ole müra aspektist lähtuvalt olulist vahet, kas karjääride väljaveotee kavandatakse põhja või lõuna suunda.

5) Mäetöödel tuleb kasutada kaasaegset tehnikat (kaasa arvatud purustus-sorteerimissõlme), mis ei ületa lubatud müra ja vibratsiooni piirnorme. KMH aruande põhjal võiks karjääri tööaeg olla tööpäevadel 7:00-20:00, kuid lähtudes Rõuge valla avalikust eeskirjast (töö aeg tööpäevadel 8:00–21:00, laupäeval 8:00–18:00), peaks lähtuma kaeveloa andmisel Rõuge valla avalikust eeskirjast ja kaeveloa täiendava tingimusena sätestama tööajaks tööpäevadel 8:00–20:00.

6) Materjali laadimisel ja transpordil ei teki märkimisväärset tolmu ning selle levik on väikese ulatusega. Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb kasta kuival ajal karjääri veoteid ja territooriumi ning piirata liikumiskiirust. Võimalusel võib rakendada karjääri veoteedel teepinna keemilist töötlust, mis tagab tolmusaaste efektiivsema ja pikemaajalise tõrjumise.

7) Juurdepääsu- ja väljaveotena on võimalik kasutada seniseid Nogopalu IV karjääri teid. Nogopalu V kruusakarjääri lõunaservast on võimalik rajada väljapääs Rõuge–Vastseliina kõrvalmaanteele nr 25132. Väljasõidu peab kooskõlastama Maanteeametiga. Rõuge–Vastseliina maantee kasutamisel tuleb leida koos teiste kaevandajatega ja Maanteeametiga võimalus teha kuival ajal tolmu tõrjet.

8) Korrastamise käigus tuleb karjäärialala metsastada. Korrastatud ala puhul tuleb tagada perioodiline ala ülevaatus (vastava maaüksuse omaniku ja/või haldaja poolt), et minimeerida ebaseaduslike ja eriti ohtlike jäätmete ladustamise võimalikkust kinnistul või sellise tegevuse kestvust.

2.2 Kaalutlused loa andmisel

Taotletav Nogopalu V kruusakarjäär jääb Püssapalu kruusamaardlasse, millele on eelnevalt antud kuus kaevandamisluba. Käesoleval ajal on maardlal viis kehtivat luba.

Vahetult taotletava karjääriga piirneb Nogopalu IV kruusakarjäär, millele on antud luba L.MK.VÕ-158508, kaevandajaks Aigren OÜ, sellest edasi ida ja kirde suunda jäävad Nogopalu ja Nogopalu III kruusakarjäärid, kus kaevandab Maanteeamet (load vastavalt VO 002, L.MK.VÕ-149162).

Ligikaudu 250 m kaugusel kirdes asub Rasva kruusakarjäär, kaevandab kaeveloa L.MK/318686 alusel LR Kaevandusgrupp OÜ ning ligikaudu 1,1 km kaugusele kirdesse jääb Utessuu liivakarjäär, kus kaevandab Geoforce OÜ, loaga L.MK/318728.

Praegu ei ole kehtivat luba Nogopalu II kruusakarjääris kaevandamiseks. Luba VÕ-016 oli antud Kagu Teedevalitsusele (rg-kood 70001490; alates 01.07.2009 Lõuna Regionaalne Maanteeamet, alates 01.01.2011 Maanteeamet), mis lõppes 11.02.2010 a. Aktsiaselts Võrumaa Teed (alates 15.03.2012 Aktsiaselts Eesti Teed) esitas 19.11.2010 (reg PVV10-5/10/44798-1) Keskkonnaametile kaevandamisloa taotluse Nogopalu VI kruusakarjääris, tegemist on Nogopalu II karjääri laiendusega sügavuti. Keskkonnaamet algatas 12.03.2012 kirjaga nr PVV 10-5/12/44798-5 Nogopalu VI kaevandamisloa taotlusele keskkonnamõtjude hindamise.

Nogopalu V mäeeraldise pindala on 4,86 ha, mäeeraldise teenindusmaa pindala on 5,06 ha. Maardla põhimaavara on ehituskruus. Nogopalu V kruusakarjääri mäeeraldis asub haritaval maal, katastriüksusel Kruusa (69701:005:1646, maa sihtotstarve

maatulundusmaa 100%), mis kuulub PM KAUBANDUSGRUPP osahingule.

Nogopalu V uuringuruumi geoloogilise uuringu loa omanik on PM KAUBANDUSGRUPP osahing. Uuringuloa L.MU.VÕ-149938 (välja antud 11.05.2007, kehtivusega kaks aastat) andis Keskkonnaministeeriumi Võrumaa keskkonnateenistus. Uuringu teostas Osahing Eesti Geoloogiakeskus. Uuringuaruande nimetus on "Püssapalu kruusamaardla Nogopalu V uuringuruumi geoloogiline uuring (varu seisuga 01.01.2008.a.)", EGF nr 7980. Varud on kinnitatud keskkonnaministri 26.06.2008 a. käskkirjaga nr 08-799. Kaevandamisloa taotluse on koostanud Osahing Eesti Geoloogiakeskus.

Ehituskruusa aktiivne tarbevaru mäeeraldise piires on 230 tuh m³. Ehituskruusa kaevandatav varu mäeeraldise piires on 216 tuh m³. Mulla maht on 18 tuh m³. Taotletava loa kehtivusaeg on 15 aastat ning maavara kaevandamise keskmine aastamäär 15 tuh m³. Kaevandatava liiva kasutusala on teedehitus ja -remont. Kaevandamisega rikutud korrastatava maa kasutamise otstarve on metsamaa.

19.07.2010. a jõustus maapõueseaduse § 27 lg 3¹: "Kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjäätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jääteseaduse § 35² tähenduses, tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jääteseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest". Arendaja on esitanud koos kaevandamisloa taotlusega kaevandamisjäätmekava. Kava on kinnitatud Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regiooni juhataja 06.10.2011 korraldusega nr PVV 1-15/11/395

2.3 Täiendavate tingimuste seadmine

Keskkonnamõju hindamise tulemusel jõuti järeldusele, et olulist negatiivset keskkonnamõju kavandatava tegevusega ei kaasne. Lähimad hooned (sh elamud) jäävad mäeeraldise ca 500 m kaugusele kagu suunas ning ca 600 m kaugusele ida ja loode suunas. Müramodelleerimise andmetel lähimate elamute piirkonnas mürast põhjustatud kumuleeruvat mõju ei teki. Nogopalu V karjääri tööga seotud müra koosmõjus maanteel tekkiva müraga avaldab lähipiirkonnas vähest negatiivset keskkonnamõju. Tehnoloogilise müra ja transpordiga kaasneva müra ning tolmu nõrgalt negatiivsed mõjud inimeste elukeskkonnale on leevendatavad.

Keskkonnamõju hindamise eksperdi arvamuse kohaselt võiks KMH aruande tulemuste põhjal karjääri töö aeg olla tööpäevadel 7:00-20:00, kuid lähtudes Rõuge valla avalikust eeskirjast (töö aeg tööpäevadel 8:00–21:00, laupäeval 8:00–18:00), peab lähtuma kaeveloa väljaandmisel Rõuge valla avalikust eeskirjast ja kaeveloa täiendava tingimusena sätestama tööajaks tööpäevad 8:00–20:00.

Rõuge vallavalitsus on oma arvamuses (21.10.2011 nr 9.3-3.1/140-2) keskkonnamõju hindamise aruande kohta esitanud ettepaneku sätestada tööajaks karjääris ajavahemik tööpäeviti 8-17, mis on sarnane Utessuu ja Rasva karjäärade kaevandamislubades seatud tingimustega. Tööaja piirang pandi paika mitmete avalike arutelude käigus kohaliku kogukonna osalusel ning lepitati kokku, et kõik uued kaevandamisload sätestatakse sarnaste tingimustega.

Samuti on pikendatud kaevandamisloas VO 002 (Nogopalu karjäär, luba on pikendatud 23.12.2011 PVV 1-15/11/495) kehtestatud karjääri tööajaks tööpäevad ja laupäev 8.00-17.00, lähtudes Rõuge Vallavalitsuse 07.12.2011 korraldusest nr 301. Piirang on tingitud eelkõige suurt müra tekitava purustussõlme kasutamisest karjääris. Erandjuhtudel võib ajutiselt tööaega muuta, kui selleks on eelnevalt esitatud vallavalitsusele põhjendusega taotlus, kuid millega ei ületada Rõuge valla avaliku korra eeskirjas sätestatud piiranguid, st tööaeg jääb tööpäeviti ajavahemikku kella 8.00–21.00 ja laupäeviti ajavahemikku 8.00-18.00 (pühapäeviti ja riiklikel pühadel analoogseid tegevusi teha ei tohi). Vallavalitsus küsib taotluse kohta arvamust ümbruskonna külavanematelt ning teeb otsuse.

Eeltoodud põhjendusi arvesse võttes ning neid kaaludes määrab Keskkonnaamet karjääri tööajaks tööpäevadel ajavahemiku 8:00 kuni 19:00. Erandjuhtudel võib ajutiselt tööaega muuta, kui selleks on eelnevalt esitatud vallavalitsusele põhjendusega taotlus, kuid millega ei ületada Rõuge valla avaliku korra eeskirjas sätestatud piiranguid, st tööaeg jääb tööpäeviti ajavahemikku kella 8.00–21.00 ja laupäeviti ajavahemikku 8.00-18.00 (pühapäeviti ja riiklikel pühadel analoogseid tegevusi teha ei tohi). Vallavalitsus küsib taotluse kohta arvamust ümbruskonna külavanematelt ning teeb otsuse.

Mürahäiringu vähendamiseks paigutada katendivallid karjääri teenindusmaale lähimate elamute suunal.

Tolmu vähendamiseks on KMH aruandes välja toodud järgnevad leevendavad meetmed, mis lisatakse ka loa täiendavatesse tingimustesse:

Tolmu tekke ja leviku vältimiseks tuleb kuivadel perioodidel rakendada vajadusel meetmeid (teede kastmine, teede keemiline töötlemine, vmt). Lisaks väljaveoteele kasta ka karjääri siseteid ja territooriumi ning piirata liikumiskiirust. Kruuskattega Rõuge–Vastseliina maantee kasutamisel tuleb leida koos teiste kaevandajatega ja Maanteeametiga võimalus teha kuival ajal tolmu tõrjet.

Mäetöödel on potentsiaalseks reostusallikaks karjääri mäemasinate tehnilised avariid. Avariiohtlike olukordade vältimiseks on vajalik perioodiliselt jälgida masinate tehnilist seisundit ning planeerida karjääri projektis avariide likvideerimise viisid.

Maapõueseaduse § 48 punkt 8 alusel tuleb maavaravaru kaevandamisega rikitud maa korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist. Maapõueseaduse § 49 punkti 1 kohaselt tuleb korrastamist alustada tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Korrastamisprojekti koostamine ning korrastamistöde teostamine koos vastuvõtmisega kestab hinnanguliselt 2 aastat. Taotluses on esitatud kaevandamise keskmiseks kaevandamismahuks 15 tuh m³ aastas. Seega, kui korrastamisega ei ole alustatud varem, tuleb korrastamistingimusi hakata taotlema kas vähemalt 2 aastat enne loa kehtivusaja lõppemist või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 30 tuh m³. Maapõueseaduse § 48 punkt 2 alusel annab korrastamisprojekti rakendamiseks nõusoleku Keskkonnaamet.

Vabariigi valitsuse 23.10.2008 määrus nr 155 “Katastriüksuse sihtotstarvete liigid ja nende määramise kord” § 6 punkt 9 kohaselt on maatulundusmaa (O11; M)

põllumajandussaaduste tootmiseks või metsakasvatuseks kasutatav maa või maa, millel on metsa- või põllumajanduslik potentsiaal. Seega ei vasta kehtiv maa sihtotstarbe liik maavara kaevandamise loaga kavandatavale tegevusele. Määruse nr 155 § 2 lg 1 kohaselt määrab või muudab sihtotstarbe kinnisasja omaniku taotluse alusel kohalik omavalitsus. Sihtotstarbe liigi mittevastavus ei ole maapõueseaduse § 34 kohaselt kaevandamisloa andmisest keeldumise aluseks. Küll saab loa andja määrata maavara kaevandamise loas maapõueseaduse § 35 lõige 2 punkt 8 alusel täiendavaid nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavaravarude ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks. Seetõttu lisab loa andja täiendava nõude, et katastriüksuse 69701:005:1646 karjäärialuse maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud mäetööstusmaa. Sihtotstarbe muutmise korraldab loa omanik.

III OTSUSTUS

Lähtudes eeltoodust, ettevõtte taotlusest, keskkonnamõju hindamisest ja tuginedes maapõueseaduse § 28 lõikele 4, keskkonnaministri 06.05.2005. a määruse nr 36 § 4 lõikele 8, Keskkonnaameti peadirektori 03. juuli 2009 käskkirja nr 1-4/148 "Regioonide põhimääruste kinnitamine" lisa 4 "Põlva-Valga-Võru regiooni põhimäärus" punktidele 2.1. ja 3.5.8. ning Eesti Maavarade Komisjoni ... a istungi protokollilisele otsusele nr ja Rõuge ...

otsustan:

1. Anda PM KAUBANDUSGRUPP osäühingule maavara kaevandamise luba nr L.MK/... Püssapalu kruusamaardla Nogopalu V kruusakarjääris 15 aastaks.

2. Loasse nr L.MK..... kanda järgnevad andmed:

- 1)** Loa saaja: PM KAUBANDUSGRUPP osäühing (rg-kood 10210359, aadress Männi 10, 68208 Valga)
- 2)** Kaevandaja: PM KAUBANDUSGRUPP osäühing (rg-kood 10210359, aadress Männi 10, 68208 Valga). Majandustegevuse registri number KKA000102, registrisse kantud 23.08.2005. a.
- 3)** Maardla: Püssapalu kruusamaardla, kohaliku tähtsusega. Maardla registrikaardi nr 0661. Maardla põhimaavara on ehituskruus.
- 4)** Mäeeraldis: Nogopalu V kruusakarjäär, mäeeraldisel liik on uus mäeeraldis. Mäeeraldisel pindala on 4,86 ha, asub Võru maakonnas Rõuge vallas.
- 5)** Mäeeraldisel teenindusmaa: pindala 5,06 ha. Kaevandamisega rikutud korrastatava maa kasutamise otstarve on metsamaa.
- 6)** Geoloogiline uuring: uuringuloa omanik PM KAUBANDUSGRUPP osäühing, luba nr L.MU.VÕ-149938, kehtis kuni 11.05.2009 a, loa andja Keskkonnaministeeriumi Võrumaa keskkonnateenistus. Uuringu tegija Osäühing Eesti Geoloogiakeskus. Uuringu aruanne: "Püssapalu kruusamaardla Nogopalu V uuringuruumi geoloogiline uuring (varu seisuga 01.01.2008.a.)", EGF nr 7980. Varud on kinnitatud keskkonnaministri 26.06.2008 a. käskkirjaga nr 08-799.
- 7)** Maavaravaru: mäeeraldisel piires ehituskruusa aktiivne tarbevaru 230 tuh m³. Kaevandatav ehituskruusa varu on 216 tuh. Mulla maht 18 tuh m³.

8) Maavara kasutusala: teedeehitus ja ehitussegud. Kaevandamise keskmine aastamäär 15 tuh m³. Loa kehtivus 15 aastat.

9) Täiendavaid tingimused:

9.1. Karjääri tööaeg on tööpäevadel ajavahemikus 8:00-19:00. Erandjuhtudel võib ajutiselt tööaega muuta, kui selleks on eelnevalt esitatud Rõuge vallavalitsusele põhjendusega taotlus, kuid millega ei ületata Rõuge valla avaliku korra eeskirjas sätestatud piiranguid, st tööaeg jääb tööpäeviti ajavahemikku kella 8.00–21.00 ja laupäeviti ajavahemikku 8.00-18.00 (pühapäeviti ja riiklikel pühaladel analoogseid tegevusi teha ei tohi). Vallavalitsus küsib taotluse kohta arvamust ümbruskonna külavanematelt ning teeb otsuse.

9.2. Mürahäiringu vähendamiseks paigutada katendivallid karjääri teenindusmaale lähimate elamute suunal.

9.3. Tolmu tekke vältimiseks kuivadel perioodidel rakendada vajadusel meetmeid (teede kastmine, teede keemiline töötlemine, vmt). Lisaks väljaveoteele kasta ka karjääri siseteid ja territooriumi ning piirata liikumiskiirust. Kruuskatttega Rõuge–Vastseliina maantee kasutamisel tuleb leida koos teiste kaevandajatega ja Maanteeametiga võimalus teha kuival ajal tolmu tõrjet.

9.4. Perioodiliselt jälgida masinate tehnilist seisundit ning planeerida karjääri projektis avariide likvideerimise viisid.

9.5. Kaevandamisega rikutud maa tuleb korrastada korrastamisprojekti alusel. Korrastamisprojekt koostatakse lähtudes Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustest. Korrastamisega tuleb alustada kas vähemalt kaks aastat enne kaevandamise loa kehtivuse lõppu või kui jääkvaru suuruseks on jäänud 30 tuh m³.

9.6. Katastriüksuse 69701:005:1646 karjäärialuse maa sihtotstarbe liigiks peab olema määratud mäetööstusmaa. Sihtotstarbe muutmise korraldab loa omanik.

Käesolevat otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul loa teatavaks tegemisest, esitades vaide käesoleva haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.